

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 στίχοι 109-173

ΔΟΜΗ

στίχοι 109-126: Η Αθηνά προετοιμάζεται να φύγει από τον Όλυμπο. Η άφιξή της στην Ιθάκη.

Στίχοι 127-140 : Ο Τηλέμαχος υποδέχεται την Αθηνά-Μέντη.

Στίχοι 141-161: Η φιλοξενία της Αθηνάς-Μέντη.

Στίχοι 162-173: Το γλέντι των μνηστήρων.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

σαντάλια χρυσά, άλκιμο κοντάρι, το κατώφλι της αυλής, πύλες του σπιτιού, παίζοντας τους πεσσούς, σε τομάρια βοδιών καθισμένοι, Κήρυκες και παιδόπουλα πρόθυμα τους υπηρετούσαν, σμίγουν σε κρατήρες με νερό κρασί, πλένουν τα τραπέζια με σφουγγάρια, ψηλή κολόνα, καλοξυσμένη θήκη, θρόνο, ύφασμα μαλακό, σκαμνί, στολισμένο κάθισμα, μια παρακόρη έφερε νερό, ένα αργυρό λεβέτι, η σεβαστή κελάρισσα τραπεζάρχης δίσκους με κρέατα, γεμίζοντας κρασί τα κύπελλά τους, σε θρόνους κι αναπαυτικά καθίσματα, έχυναν νερό στα χέρια τους οι κήρυκες, δούλες γεμίζαν με ψωμί πλεχτά πανέρια, τραγούδι, μουσική, χορό, πανέμορφη κιθάρα

ΤΕΧΝΙΚΗ

Αφήγηση: ο ποιητής αφηγείται σε τρίτο πρόσωπο όσα συμβαίνουν στο παλάτι. Στους στίχους 139-140 διακόπτει την αφήγηση και παρεμβάλλει σε **ευθύ λόγο** την υποδοχή του Τηλέμαχου στην Αθηνά -Μέντη.

Προοικονομία:

στ. 129-132: Ο Τηλέμαχος οραματίζεται την επιστροφή του πατέρα του και τον διωγμό των μνηστήρων (προοικονομείται η μνηστηροφονία: ραψωδία χ).

στ. 153-153: Η επιθυμία του Τηλέμαχου να ρωτήσει για τον πατέρα του προοικονομεί την συζήτηση που θα γίνει στην επόμενη ενότητα.

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ

«επήρε τη μορφή του Μέντη»

Εδώ έχουμε την ενανθρώπιση της Αθηνάς. Οι μεταμορφώσεις γίνονται στο έπος για δύο λόγους:

α) γιατί οι θνητοί δεν γίνεται να δουν τους θεούς στην πραγματική τους μορφή.

β) έτσι, βοηθούν τους ανθρώπους και τους αφήνουν το περιθώριο της επιλογής της κατάλληλης πράξης.

Η φιλοξενία (στ. 134-160)

Πίστευαν πως τους ξένους τους προστάτευε ο Ξένιος Δίας. Η φιλοξενία αποτελούσε ιερή υποχρέωση. Η φιλοξενία δημιουργούσε ισχυρούς δεσμούς ανάμεσα στον ξενιστή και τον φιλοξενούμενο, που περνούσαν στην επόμενη γενιά. Η τακτική αυτή αναπτύχθηκε για πρακτικούς λόγους:

- έδινε λύση στο πρόβλημα της διαμονής των ταξιδιωτών
- γινόταν ανταλλαγή πληροφοριών σε μια εποχή που η επικοινωνία μεταξύ μακρινών περιοχών ήταν δυσχερής.

Το τυπικό της φιλοξενίας

- ο δεσπότης/ ξενιστής πλησιάζει τον ξένο και τον καλωσορίζει
- φροντίζει ο ξένος να πλυθεί, να ξεκουραστεί και να φάει
- του απευθύνει ερωτήσεις για την ταυτότητά του, την καταγωγή του, το σκοπό της επίσκεψης και τον προορισμό του
- διοργανώνει τελετές προς τιμήν του φιλοξενούμενου
- του δίνει δώρα